

Maczan, Marcin

"Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa. Analiza hermeneutyczna tekstów celebracji", Adam Durak, Kraków 1999 : [recenzja]

Studia Teologiczne 18, 485-486

2000

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ks. Adam Durak SDB, *Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa. Analiza hermeneutyczna tekstów celebracji*, Kraków 1999, ss. 234.

Ks. Prof. dr hab. Adam Durak SDB jest Przewodniczącym Sekcji Liturgistów Polskich przy Komisji Nauki Episkopatu Polski. Wykładający liturgikę w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie od 1982 r., obecnie zaś kierownik Katedry Hermeneutyki Liturgii w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Niniejsza książka, poświęcona jest studium uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa. Teksty formularza mszalnego przygotowane na tę uroczystość ukazują „rzeczywiste misterium tętniącego życiem Eucharystii Kościoła, który również przez tę uroczystość nie przestaje głosić i celebrować śmierci i zmartwychwstania Chrystusa Pana”.

Materiał książki autor podzielił na pięć rozdziałów. W pierwszym z nich zawarto podstawowe dane historyczne na temat powstania i rozwoju uroczystości Bożego Ciała, z uwzględnieniem pojawienia się tego święta w Polsce.

Rozdział II książki poświęcony jest liturgicznej analizie tekstów biblijnych. Przedstawione są wszystkie trzy „Cykle” czytań, a także przynależące do zestawu czytań psalmy responsoryjne i śpiewy.

W rozdziale III autor zajął się studium eucharystycznym tekstów formularza, przeprowadzając osobno analizę tzw. modlitw prezydenjalnych i obydwu antyfon: na Wejście i na Komunię, zwanych śpiewami procesyjnymi.

W Rozdziale IV ujął opis procesji teoforycznej uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa. (rys historyczny, elementy strukturalne procesji, analiza liturgiczna tekstów dzisiejszej procesji teoforycznej Bożego Ciała). Z analiz tekstów przeprowadzonych wcześniej oraz treści wydobytych z procesji, a ukazanych w IV Rozdziale książki, powstał „Słownik wyrażeń teologiczno liturgicznych Bożego Ciała”.

Rozdział V zawiera opracowanie duszpasterskiego wymiaru celebracji uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa.

Autor ma nadzieję, „że studium tak żywo obchodzonej przez nas w Polsce uroczystości Bożego Ciała, jest przeprowadzone i przekazane na tyle przystępnie, iż będą mogli z niego skorzystać nie tylko specjaliści. Wydaje się też, że w ten sposób teologiczno-liturgiczne przesłanie, płynące z celebracji uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa, stanie się dla wielu znacznie bliższe i stworzy szansę lepszego wykorzystania go dla dobra wiernych i całego Kościoła”.

Pozycja ta jest bardzo interesująca nie tylko dla liturgistów lecz dla każdego czytelnika. Bardzo wyraźnie ukazuje, że teksty biblijne eucharystyczne, zarówno w formularzu mszalnym, jak i teksty procesji, tematycznie dobrze

ze sobą korespondują. Teksty liturgii uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa zachęcają wiernych nie tylko do zwykłej refleksji nad uroczystością w ogólności, ale do prawdziwej kontemplacji celebrowanego Misterium Eucharystii, oraz do zobaczenia w jego świetle swego chrześcijańskiego życia.

Gorąco zachęcam do przeczytania tej pozycji, gdyż możemy w niej odnaleźć głębokie treści tekstów liturgicznych uroczystości Bożego Ciała, z których niejednokrotnie mogliśmy nie zdawać sobie sprawy, słuchając ich podczas celebracji tej uroczystości.

Marcin Maczan

Ks. Andrzej Hajduk SJ, *Katecheza i liturgia*, Wydawnictwo WAM, Kraków 1999, ss. 110

Ks. Andrzej Hajduk SJ odbył specjalistyczne studia katechetyczne w Uniwersytecie Salezjańskim w Rzymie. Obecnie jest wykładowcą katechetyki w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie oraz w Wydziale Filozoficznym Towarzystwa Jezusowego w Krakowie. Zajmuje się problematyką liturgii w katechetycznej posłudze słowa. Jest redaktorem kwartalnika „*Horizonty Wiary*”.

Książka adresowana jest do duszpasterzy, katechetów, studentów teologii oraz osób interesujących się rolą i miejscem liturgii w życiu Kościoła. Ukazuje związki pomiędzy liturgią i katechezą. Wskazuje na rolę słowa Bożego, które uzdalnia do udziału w misji Chrystusa. Nadto przybliża jego rolę w celebracji liturgicznej tajemnic zbawienia.

Autor oddawanej do rąk czytelników książki „*Katecheza i liturgia*”, podejmuje próbę wskazania na zachodzące ściśle powiązania pomiędzy katechezą i liturgią. Tego rodzaju refleksja wydaje się być pożyteczna, jako że zmusza do tego sama sytuacja, w której przychodzi głosić zbawcze orędzie.

Jak to można wyczytać z tekstu książki, niewłaściwe jest oddzielenie głoszenia zbawczego orędzia od jego uobecniania się w sprawowanej liturgii. Szczególnie ważne wydaje się być założenie mówiące o tym, że bez realnego wiązania głoszenia Słowa Bożego ze sprawowaniem liturgii, katecheza traci coś bardzo ważnego ze swej natury i przez to przestaje być w pełni słowa znaczenia katechetyczną posługą słowa.

Życie liturgiczne musi być przez wierzących postrzegane jako źródło i szczyt życia kościelnego, a funkcja liturgiczna uważana za jedną z najważniejszych w posłudze słowa.

Tak postrzegane związki liturgii i katechezy mają wspierać procesy formowania chrześcijanina, wspierać go w zdobywaniu zdolności nie tylko do poznawania treści wiary, ale także do jej celebrowania, przeżywania i wyrażania w modlitwie. Katecheza ze swej natury winna być ściśle związana z